

Menigten

'De kaasmarkt in Alkmaar telde het vorige seizoen ruim 169.000 bezoekers.'
'Al 130.000 belangstellenden bekeken de tentoonstellingen in de Grote Kerk'.
Cijfers die met grote stelligheid worden gepresenteerd door de gemeente. Maar hoe nauwkeurig zijn ze eigenlijk? Een kijkje in de keuken van de tellers.

Zomer op het plein van 7 juli: 3.940 bezoekers gemeten.

JIFOTO.NL / JAN JONG

Bezoekers tellen via signaal mobieltjes

Gerard van Engelen
g.van.engelen@hollandmediacombinatie.nl

Alkmaar * Tot 2010 is het passanten tellen in grote steden vooral natte vingerwerk geweest, zegt Huib Lubbers, eigenaar van bureau RMC, de 'huis-teller' van de gemeente Alkmaar. Als er ergens bezoekers moeten worden geteld voor onderzoek, beleid of promotie, wordt hij ingevlogen vanuit Amsterdam. Hij kan mooi vertellen over de 'prehistorie', toen inhuurkrachten met 'klikkertjes' een week op pad werden gestuurd. Uit al dat oncontoerbare gekklik en wat rekenformules kwamen dan de jaarbezoekcijfers voor de Langestraat voort, om maar wat te noemen.

Eén dag

Die werden als feit gepresenteerd, maar waren eigenlijk gebouwd op drijfzand. „Eén dag per jaar werd zestien minuten op een locatie geteld door mensen met een hesje aan. Een beetje handige teller had drie klikkers: voor fietsers, voetgangers en auto's." Daar werd dan een rekenmodel op losgelaten en dan had je, bij benadering, het aantal bezoekers, klanten of toeschouwers op jaarbasis. Niet erg betrouwbaar, geeft Lubbers grif toe. „Maar omdat de rekenmethode overal werd gebruikt

had je op een gekke manier toch goed vergelijkingsmateriaal. Dat is toch dik een jaar of twintig de standaard geweest.”

Alkmaar is een van zijn oudste klanten, zegt Lubbers. „Ik heb zelf ook nog met een tellertje bij de kaasmarkt gestaan.” Het ouderwetse tellen is hier trouwens nog steeds niet uitgestorven. Locatietheater-gezelschap De Karavaan bijvoorbeeld, telt de bezoekers nog steeds met behulp van klikkers. Totaal werd dit jaar circa 25.000 keer geklikt tijdens de openlucht-evenementen. „Betrouwbare cijfers omdat wij niet op grote evenementen-terreinen zitten, maar op relatief compacte, overzichtelijke locaties”, zegt woordvoerder Els Schipper.

'Citytraffic'

De digitale revolutie heeft de wereld van grote publiekstellingen overgenomen. Huib Lubbers noemt hem de Citytraffic-methode. Die draait om de mobiele telefoons die bijna iedereen bij zich draagt. „We hebben het eerst met radar geprobeerd. Dat zag er veelbelovend uit, maar de programmeur die ons zou helpen was steeds zwak, ziek of misselijk. Dus toen hebben we gezegd: laat maar.” Toen kwam TNO met een inschrijfprocedure om iets creatiefs te doen met bluetooth of mobieltjes. Lubbers: „Ieder toestel heeft een uniek nummer, het mac-adres. Dat wordt

Bescherming privacy

Alkmaar * De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die op 25 mei van kracht is geworden, wordt bij het verwerking van de telgegevens gerespecteerd, meldt RMC op de website. „Wij vinden de privacy van bezoekers van de binnensteden heel belangrijk. Daarbij houden Bureau RMC en de CityTraffic-me-

thode zich bij de passantentellingen aan de AVG. Er zijn geen persoonsgebonden of privacygevoelige gegevens bekend en de gegevens zijn niet herleidbaar of identificeerbaar. Wilt u niet meedoen aan de passantentellingen? Op citytraffic.nl/site/page/opt-out kunt u uw mobiele apparaten afmelden.”

uitgezonden als je bluetooth of wifi aan hebt staan. Zo zijn ze eigenlijk de nieuwe tijd ingerold. We wonnen de inschrijving niet, maar zijn wel verder gegaan met het ontwikkelen van een telmethode rond de mobiele telefoon.” Met de jaren kwam de huidige verfijnde telmethode uit de testen. „Ruim zeventig procent van de gebruikers heeft zijn wifi standaard aan. Dat wordt volautomatisch gemeten via acht meetstations die op diverse plekken in de binnenstad zijn opgehangen. Zo krijg je betrouwbare en actuele gegevens die vertellen waar de bezoekers in het winkelgebied zich ophouden. Maar ook in de drukke patronen, bezoekfrequentie en verblijfstijden van de bezoekers aan een evenement.” „Tellen alleen is niet meer voldoende. Je moet je klanten helpen om

in het eerste tijdsblok geteld en daarna niet meer. Het percentage nieuwe bezoekers was 36 procent, dat wil zeggen dat ze de laatste twee maanden niet eerder in de binnenstad zijn geteld.”

Hoe zit het met de privacy van de telefoonbezitters?

„Die is gegarandeerd. De sensor pikt het mac-adres uit de lucht en versleutelt het nummer. Je toestel komt dus geanonimiseerd op de sensor terecht. Eigenlijk net zoals WhatsApp doet met de chats. Verder meten we geen informatie, dus geen nummers, namen of adresboeken. De mac-adressen zijn alleen nodig om dubblures te voorkomen tijdens het tellen. Een adres wordt maar een keer opgepikt en meegeteld.”

En als je niet gevolgd wilt worden?

Dan kun je je afmelden, net als met bel-me-niet. Als je dan het mac-adres van je toestel doorgeeft wordt dat niet meer meegenomen met de tellingen.” Lubbers wil niet zeggen waar de kastjes hangen en hoe ze eruit zien. „Dat is om te voorkomen dat de telpunten beïnvloed worden. Er zijn natuurlijk altijd partijen die er belang bij hebben. Die zouden bijvoorbeeld met een rugzak vol telefoontjes langs kunnen lopen. Klinkt gek hé, maar het is toch gebeurd.”

Huib Lubbers verzamelt gegevens over de drukte in de onder hem gelegen Langestraat.

FOTO ERNA FAUST

Menigten

1. Koningsdag

50.964

2. Ontzet

37.296

3. Kaeskoppen

35.349

De unieke bezoekersaantallen tijdens de drie topevenementen in 2017 in het centrum van Alkmaar. Kaeskoppenstad - een tweedaagse - werd geteld op een van beide dagen.